

Liturgie voor de viering van zondag 11 juni 2017; zondag Trinitatis (= Drie-eenheid)

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Organist: Marjan Klein-Spijker

Thema: Windkracht

Bijzonderheden: In deze dienst wordt de doop bediend aan Josefiene Jansje Ida (*Fiene*) Legué en Joaz Aron Bas

De Paaskaars brandt

Ruimte voor ontmoeting in de hal en de kerkzaal

Orgelspel vooraf

10.00 uur

De dienstdoende ambtsdragers komen binnen. Met hen mee komen ook de doopouders en de dopelingen.

Welkom door de voorganger

AAN HET BEGIN

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel

We gaan staan

Groet

Bemoediging

We zingen: Intochtslied (staande): Psalm 139:3 en 8

3. Waar zou ik vluchten voor uw Geest?

*Gij sluit mij in, ik ben bevreesd.
Gij legt uw hand op mij, Gij zijt
zo dichtbij met uw majesteit,
zo ver en zo met mij verbonden:
hoe kan ik uw geheim doorgronden?*

*8. Ik loof U die mijn schepper zijt,
die met uw liefde mij geleidt,
Gij hebt mijn oerbegin aanschouwd,
in 't diepst der aarde opgebouwd.
Niets blijft er voor uw oog verborgen.
Ja, Gij omringt mij met uw zorgen.*

De gemeente gaat weer zitten

Smeekgebed, dat we besluiten met het zingen van: “*Heer, ontferm U!*”

*Here God,
blaas het vuur in ons aan
als we moe en uitgeblust
onderuit zitten
met de gedachte
dat het toch niet helpt
om ons in te zetten
voor een betere wereld.*

*Laat de hoop
in ons opvlammen
zodat we de onverschilligheid
van ons afgooien
en opstaan
en aan de slag gaan,
in geloof en vertrouwen.*

*Want u, God,
bent de windvlaag
die ons in beweging zet.
U wakkert onze idealen aan
en doet de vonk overslaan
van de ene mens
op de andere.
Fris ons op*

*met water en Geest en van boven –
dat we als kinderen van u mogen leven,
als mensen nieuw geboren uit donkerheid en dood.
Zo bidden en zingen we samen:*

...

(mede naar Greet Brokerhof-van der Waa)

We zingen het loflied: Lied 704:1 en 3

DIENST VAN DE HEILIGE DOOP

We luisteren naar uitleg van de doop door ouderling Gerard Redert

DE DOOP

is een teken
waarin christenen van alle tijden
en van alle plaatsen
elkaar en zichzelf herkennen.

DE DOOP

geschiedt met water,
teken van ondergang en opstanding,
teken van nieuw leven
en dragende kracht.

HET TEKEN

wil zeggen:
wij zijn van de Heer,
Hem behoren wij toe,
in Zijn Naam mogen wij leven:

IN DE NAAM VAN DE VADER,
die ons mensen heeft willen aannemen
als Zijn kinderen,
die in Zijn liefde ons geeft,
iedere dag opnieuw,
te leven
uit de kracht van Zijn Woord:

IN DE NAAM VAN DE ZOON,
die kwam op de aarde,
kind onder de kinderen,
mens onder de mensen,
onze weg kruisend,
om ons te roepen tot dienst
aan Zijn Koninkrijk;

IN DE NAAM VAN DE HEILIGE GEEST,
waarmee God ons wil raken,

opdat ons leven en samenleven
mogen worden vervuld van Zijn Geest.

LEVEND IN DE NAAM

van de scheppende Heer dopen wij.
En wij roepen daarbij de namen van hen,
die door dit teken
zich verbonden mogen weten met God,
Hem dankend voor wat Hij ons geeft.

IN HET GELOOF

aan de vergevende liefde van God
mogen mensen bidden
om Zijn liefde, Zijn vrede,
in hun samenleven,
een wereld rond,
generaties lang.

IN DIT GELOOF

mogen mensen helpen,
op hun wijze, in hun taal
iets van de liefde en vrede
voort te spreken:
over onze wereld,
in ons gezin,
in ons eigen leven.

GOD GEVE ONS

dat wij het teken zullen verstaan,
dat wij elkaar en onszelf
in het teken zullen herkennen
als opnieuw-geboren mensen,
gesteld in de ruimte,
die Hij ons geven wil.

We zingen: Lied 778:1 en 2

We doen belijdenis van ons geloof (staande):

*Wij blijven geloven,
dat onder miljoenen,
de Heer van de schepping
een plan met ons heeft,
waarin zich zijn heil en
mijn twijfels verzoenen
en dat aan elk leven
betekenis geeft.*

*En ook dat zijn boodschap
de mens kan bevrijden*

*hoe vast ook verstrikt
in het web van de tijd;
nog steeds kan vertroosten,
verlichten, bevrijden,
wanneer hier de levensbaan
uitzichtloos lijkt.*

*En dat Hij ons telkens
de durf weer wil geven,
ook nu in een wereld
van steen en metaal,
om buiten onszelf
voor de ander te leven;
ons kleine begin
van zijn groot ideaal.*

*Dat werkelijkheid wordt als
het oog van de volken
zich niet meer vergeefs
naar de horizon richt.
En 't morgenrood rijst,
dat zijn komst met de wolken
verkondigt in duizenden
kleuren van licht.*

We gaan weer zitten

Doopvragen aan de ouders en hun antwoord:

Ouders, ik vraag jullie op te staan
en de volgende vragen met je 'ja' te beantwoorden:

*1. Stemmen jullie van harte in met het geloof van de gemeente in God,
die geroepen is tot de lof en de dienst van Jezus Christus?*

*2. Belijden jullie, dat wij - groot en klein -
geroepen zijn tot de gemeente,
die in Christus geheiligd is,
en verlang je daarom,
dat je kind ingelijfd wordt door de doop
in de gemeente van Christus
tot opbouw van zijn lichaam?*

*3. Willen jullie dit kind aanvaarden als kind van God
en het bewaren bij het hartsgeheim van de gemeente?
Beloven jullie je kind(eren) dagelijks voor te gaan
in liefde, trouw en gerechtigheid?*

Vader en moeder
Ivar en Maritza,

*Simeon en Bas
wat is hierop uw antwoord?*

Vraag aan de gemeenteleden en hun antwoord
Wilt u deze kinderen van God in uw midden ontvangen om samen met hen de weg van Jezus te gaan?

Antwoord: *Ja, dat willen wij.*

Doopgebed:

*U willen wij danken, Onuitsprekelijke,
omdat U zich met ons verbonden hebt
op leven en dood.*

*U hebt de aarde geroepen
uit het water van de oervloed.*

*U hebt met uw schepping
een nieuw begin gemaakt
door Noach en de dieren te redden
door het water van de grote vloed.*

*U hebt uw volk Israël
bevrijd uit de slavernij
en door het water van de zee
geleid naar het land van verlangen.*

*U hebt ons uw Zoon aangewezen,
toen hij werd ondergedompeld
in het water van de Jordaan.
U hebt hem opgewekt uit de doden,
als eerstgeborene van uw toekomst.*

*Laat dit water
ons een teken zijn,
dat U ook in deze tijd
een gemeente roept van heinde en ver,
gedoopt in Jezus' doop,
met hem gestorven en opgestaan
levend door zijn Geest,
op weg naar beloofd land.*

We halen water om te dopen uit de bron, daarna mogen de kinderen erbij komen

*Naar het woord van Jezus worden mensen herboren uit water en geest.
In Zijn naam dopen wij met water,
opdat de Geest van Jezus deze kinderen mag bezielen.*

Naamgeving

Bediening van de doop

We zingen staande: Lied 868:2 en 3

Aansteken doopkaars

We luisteren naar een gedicht door Maritza Legué-Oostenenk

*Jij bent nog onbeschreven
en nog geen groot verhaal
jij blaakt alleen van leven
dat in jou ademhaalt.*

*Jij kunt geen mensen haten
en doet geen ander zeer
misschien ben jij het wapen
waarmee ik liefde leer.*

*Jij hebt nog kleine handen
en die zijn gauw gevuld
jij zoekt geen grote handen
jouw wensen zijn vervuld.*

*Jij bent alleen maar iemand
omdat je wordt bemind
en niemand is je vijand
en alleman je vrind.*

*Je lacht naar alle kanten
en alles vind je goed
want er is niet veel anders
dan liefde in je bloed.*

*Wie is toch zo vermogend
dat hij jou heeft bedacht
en dat door jouw twee ogen
God naar de wereld lacht?*

De doopouders leggen een doopsteentje met de naam van de dopelingen in het stiltecentrum op de plek van gedachtenis

We zingen: Lied 912:1, 5 en 6

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de opening van het Woord:

*Geest van God,
vuur ons aan tot liefde,*

*waai door onze harten,
wek ons tot nieuw leven.
Laat uw woord tot in ons klinken,
hier in de kerkzaal, bij de nevendienst, bij mensen thuis.*

Gesprek met de kinderen:

https://www.youtube.com/watch?v=j7CpwI_926A

Wat zagen we op het filmpje?

Waar staat die molen?

Waarom is die molen er?

Hoe kan die molen werken / draaien?

Kun je de wind ook zien?

Kun je de wind voelen?

Soms zeggen de mensen dat God lijkt op de wind:

je kunt God niet zien maar wel voelen.

Vandaag horen we daar ook een verhaal over.

We zingen met de kinderen: Lied 687:1

Het licht wordt door de kinderen meegenomen. Ook kunnen de dopelingen weer weg uit ons midden.

Eerste Schriftlezing: Ezechiël 36:24-28

24... ik leid jullie weg bij die volken, ik breng jullie bijeen uit die landen en laat je naar je eigen land terugkeren. 25 Ik zal zuiver **water** over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is, van al jullie afgoden. 26 Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe **geest** geven, ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. 27 Ik zal jullie mijn **geest** geven en zorgen dat jullie volgens mijn wetten leven en mijn regels in acht nemen. 28 Jullie zullen in het land wonen dat ik aan je voorouders gegeven heb, jullie zullen mijn volk zijn en ik zal jullie God zijn.

We zingen: Lied 891

Tweede Schriftlezing: Johannes 3:1-15

3 1 Zo was er een farizeeër, een van de Joodse leiders, met de naam Nikodemus. 2 Hij kwam in de nacht naar Jezus toe. 'Rabbi,' zei hij, 'wij weten dat u een leraar bent die van God gekomen is, want alleen met Gods hulp kan iemand de wondertekens doen die u verricht.' 3 Jezus zei: '**Waarachtig, ik verzeker u:** alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.' 4 'Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?' vroeg Nikodemus. 'Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?' 5 Jezus antwoordde: '**Waarachtig, ik verzeker u:** niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit **water** en geest. 6 Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de **Geest** is geestelijk. 7 Wees niet verbaasd dat ik zei dat jullie allemaal opnieuw geboren moeten worden. 8 De **wind** waait waarheen hij wil; je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. Zo is het ook met iedereen die uit de **Geest** geboren is.' 9 'Maar hoe kan dat?' vroeg Nikodemus. 10 'Begrijpt u dit niet,' zei Jezus, 'terwijl u een leraar van Israël bent? 11 **Waarachtig, ik verzeker u:** wij spreken over wat we weten en we getuigen van wat we gezien hebben, maar jullie accepteren ons

getuigenis niet. 12 Wanneer jullie me niet geloven als ik over aardse dingen spreek, hoe zouden jullie me dan geloven als ik over hemelse dingen spreek? 13 Er is toch nooit iemand opgestegen naar de hemel behalve degene die uit de hemel is neergedaald: de Mensenzoon? 14 De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhooggeheven heeft, 15 opdat iedereen die gelooft, in hem eeuwig leven heeft.

We zingen: Lied 834:1 en 2

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Het is ons zes keer overkomen. Dat een baby geboren werd. En dat je je over heel veel verbaasd en verwonderd. Maar zeker ook dat het pasgeboren kind opgefrommeld zat in de buik, in de baarmoeder. En dat het geschenk na de bevalling uitgepakt bij je in de armen ligt of op de commode. Zo hebben de doopouders, Ivar en Maritza; Simeon en Barbara, het meegemaakt. En zo zullen vele anderen het hebben ervaren. Hoe kan zo'n pasgeboren baby, hoe klein ook, daar hebben gezeten? En je moet er niet aan denken, dat het weer terug zou moeten. En op enig moment weer geboren zou moeten worden.

Logisch dat Nikodemus er niks van snapt.

4 'Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?' vroeg Nikodemus. 'Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?'

Jezus en Nikodemus zitten op verschillende sporen. Ze praten langs elkaar heen. Dat is een hoofdstuk verder bij Johannes óók het geval. Dan spreekt Jezus met de Samaritaanse vrouw bij de bron. En snapt ze helemaal niet wat Jezus met water bedoelde.

Hier gaat het om geboorte. Nikodemus denkt aan een natuurlijke geboorte. En vrouw die een kind baart. En Jezus heeft het over een geboorte van boven af, zeg maar. Van God uit. Daar komen water en geest aan te pas. En die maken samen dat we geboren worden als kinderen van het Koninkrijk. En de wind die je wel voelt en merkt, helpt daarbij. Al weet je niet waar die wind vandaan komt en waar die heen gaat.

Die combinatie van water en geest komt geregeld voor in de Bijbel. Ik noem er naast Johannes twee.

Vorige week kwamen we het nog tegen in het verhaal van **Genesis** 1. Gods Geest zweefde over het water. Woestheid, doodsheid en duisternis verdwijnen. Het droge wordt geboren. Het licht wordt geboren. De aarde ziet het licht.

Vandaag komen we het ook tegen in het verhaal van **Ezechiël**. Het volk zit in een chaotische en doodse situatie. Zit in ballingschap in een ver en vreemd land. Onderdrukt. Het volk zal met water gereinigd worden van alle negatieve invloeden. En een nieuw hart en een nieuwe geest ontvangen. Het mag als herboren uit de ballingschap terugkeren naar huis.

En vandaag dus ook bij **Johannes** water en geest. Die zijn nodig om opnieuw geboren te worden. En om het Koninkrijk te zien.

Het gesprek hierover tussen Nikodemus en Jezus wil maar niet vlotten. En zo is het vaak bij ons ook. Omdat de vraag naar je wedergeboorte bij voorbeeld nogal eens als een test wordt gezien. Als een lat om aan af te meten of je wel een goed christen bent. *"Wanneer ben je wedergeboren?"* Vaak klinkt het trouwens in het Engels: *"When were you born again?"* Ja, en als je dan geen plaats en tijd kunt noemen... Dan val je door de mand. En krijg je het gevoel dat je bent af geserveerd.

Jezus bedoelt een geboorte 'van boven af aan'. Nikodemus denkt dat het gaat om een geboorte opnieuw, van voren af aan. Jezus bedoelt uit water en geest. Van Godswege. Maar

het helpt Nikodemus nog niet echt. Terwijl hij toch echt niet dom is. En kennis heeft van de traditie. Bijbel geleerd is.

Water heeft twee gezichten. Het kan dood maken. En het kan leven geven. In Genesis 1 is het water een peilloze donkere massa. Je kunt er in verdrinken. Je kunt mee gezogen worden in het verkeerde, het foute, het zondige.

Maar als de Geest op het water gaat broeden, dan gebeurt er iets. De Geest maakt levend. Hetzelfde water wordt verkwikkend, levendig vruchtwater. Het wordt bron en milde regen. Het wordt plant, dier en mens. Het krijgt een menselijk gezicht.

Zo zijn we bij het water van de doop. Waarom zou je het doopwater laten vloeien? Met de doopouders kwamen we tot verschillende motieven.

Het is een 'Dank je wel!' naar boven, naar God toe. Dank voor een gezond kind. Het is erkenning van het geschenk.

Je belijdt dat je kind bij God oorsprong vindt en bestemming krijgt. Je vraagt om een zegen van God voor de tijd daartussen. "Ik ben met jou verbonden; van begin tot einde. Ik zet de eerste stap."

Je stelt je kind voor aan God. En dan ook aan de gemeente. Je wilt dat je kind ergens bij hoort; bij een gemeenschap waar je samen bent en waar je op kunt terugvallen. Een plek van geborgenheid en uitdaging.

En je wilt je kind opvoeden in de lijn van bijbel en geloof. Dat is een klus van jezelf, samen met de gemeente en school. En van God. God is als het ware ook een vangnet.

En met het gesprek van Jezus en Nikodemus erbij is ook dit motief van groot belang: de doop laat je ook een signaal van nieuw leven zien. Steeds weer het symbool van nieuw begin.

Dankzij water; dankzij Geest. Je sterft, gaat ten onder en mag weer opstaan. Opnieuw geboren. Er is water bij. En er is Geest bij. God is dichtbij: wind waait waarheen hij wil. Je ziet hem niet. Toch is hij erbij. Zo is God.

Water en Geest corresponderen met verdrinken en opademen, met mogelijkheid en schepping. In het leven van Jezus corresponderen ze met zijn sterven en opstaan. En in ons eigen leven met het doopwater waarmee we zelf driemaal besprenkeld werden. En met de Paasnacht waarin we deze doop gedenken.

Onze doop is het moment waarop ons leven richting kreeg. We zijn niet in het diepe geworpen. Er is niet tegen ons gezegd: 'Zoek het zelf maar uit.' De grenzeloze onvrijheid is van meet af aan uitgebannen door de vrijheid van de kinderen Gods, die we in de doop ontvangen. We zijn onderdeel van het lichaam van Christus geworden. Je moet er wel wat mee doen. Het geloof moet groeien. Het is niet meteen allemaal begrijpelijk in het geloof. Kennelijk moet je daarin ingewijd worden. Dat doet Jezus met Nikodemus. Hij veronderstelde alles te weten en te begrijpen, maar hij moet opnieuw geboren worden 'uit water en geest'. Je kunt nog zoveel Bijbelkennis hebben. Je kunt nog zoveel geloofskennis overdragen – het moet ook deel van je eigen verhaal worden. Je moet zelf leven met wat je leert als ouders en gemeente. En je moet als kind ook zelf gaan leven met wat je geleerd krijgt. Met wat je overgedragen krijgt aan verhaal en geloof. Zoals ieder mens in zijn doop opnieuw geboren wordt, getekend met de aloude verhalen van schepping en bevrijding.

Je hoopt dat Bijbel en geloof landen, doordringen in je hart. Van jou, van je kinderen. Je hoopt, dat je het in je opneemt; er door veranderd wordt. Dat is als een tweede geboorte. Geen natuurlijke, biologische geboorte. Je hoeft er niet voor terug in de baarmoeder. Maar het gaat ook niet automatisch op grond van je opleiding, je geleerdheid. Het is ook geen geboorte op basis van je status en je stand. Het is een werk van bovenaf aan. Geschenk van Godswege. Je kunt je er niet op voorstaan. Er niet prat op gaan. Je kunt nog zoveel kennen qua theorie, qua theologie - als het niet door je heen is gegaan; als je het je niet hebt eigen gemaakt, dan schiet je er niets mee op.

Hoe gaat dan die geboorte door water en Geest? Door er op te vertrouwen dat het vandaag gebeurt in de doop van Fiene en Joaz. Door je te openen voor de woorden en gebaren van vanmorgen; ze bij je binnen te laten en te verwerken. Door ontmoetingen waarbij je open en ontvankelijk bent. Vol verwondering om wat je overkomt; wat je geschonken wordt. Kleine dingen, een woord, een blik, een aanraking. Het kan als een douche over je heen komen. En je voelt het tot in je diepste poriën. Net als een douche na een klus van hard werken; na het zweet van een sportieve inspanning; na een behandeling die je van angst en pijn verlost. Zulke douchepartijen maken dat je zegt: *“Ik voel me als herboren!”*. Nieuwe schepping, levend hart, kind van het Koninkrijk.

In de Naam van Vader, Zoon en Geest! Amen.

Meditatief moment: orgelspel

We zingen: Lied 686

Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug en overhandigen een geschenk van de kindernevendienst aan de doopouders

DIENST VAN HET ANTWOORD

Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

*God,
dank u wel:
U bent als een windvlaag
die door ons leven waait
en ons in beweging zet.
U geeft ons lucht
als we het niet meer zien zitten.
Uw Geest bezielt onze gedachten en ideeën.
Uw Geest laat ons geboren worden tot nieuwe mensen.*

*En toch, God,
merken we dat vaak niet op.
Wilt U ons daarom uw kracht laten ervaren?
Dan weten we weer
dat U dichtbij bent
en ieder van ons persoonlijk draagt.*

*Wees als de wind in onze rug,
die ons een zetje geeft
in de goede richting,
waardoor we ons gesteund voelen
op de weg die we gaan.*

*Wees onze steun en toeverlaat
in tijden dat het ons
niet voor de wind gaat
en we moeten opboksen
tegen krachten die ons
omver dreigen te gooien.*

*Wees in stille tijden bij ons
als een windvlaag,
die ons even aanraakt
en onze gedachten verfrist,
zodat we openstaan voor
nieuwe perspectieven.*

(Greet Brokerhof- van der Waa)

Dopelingen
Tussenspel

Delen van de bloemengroet

Inzameling van de gaven

Eerste collecte (zwarte zak): ...

Tweede Collecte (groene zak): is bestemd voor kerk en landelijk kerkenwerk.

Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche ophalen.

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied: Lied 705:1

Uitzending

Zegen:

Ga in vrede!

Moge God u nieuwe wegen wijzen.

Jezus uw metgezel zijn.

En de Geest u vernieuwen en dragen!

Gemeentezang: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)

Orgelspel

Inzameling van de gaven bij de uitgang